

Kultuuriministri 26. märtsi 2019. a määruse nr 10 „Lõimumist edendavate kultuuri- ja sporditegevuste toetamise tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga muudetakse kultuuriministri 26. märtsi 2019. a määruse nr 10 „Lõimumist edendavate kultuuri- ja sporditegevuste toetamise tingimused ja kord“ " 01. aprillil 2019. a jõustunud redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 29.03.2019, 8.

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Muudatuste peamiseks eesmärgiks on projektide hindamiskriteeriumide täpsustamine ning volituse andmine hindamismetoodika kehtestamiseks. Lisaks tehakse määruses muudatused seoses Euroopa Komisjoni uue vähese tähtsusega abi määruse jõustumisega. Uus vähese tähtsusega abi määrus jõustus 01.01.2024 ja kehtib kuni 31.12.2030. Uue määruse jõustumisega muutub viide vähese tähtsusega abi määrusele ja vähese tähtsusega abi ülemmäär.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostasid Kultuuriministeeriumi kultuurilise mitmekesisuse asekanstler Eda Silberg (e-post eda.silberg@kul.ee, tel 628 2204) ja Kultuuriministeeriumi õigus- ja varahaldusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224), kes teostas eelnõu juriidilise ekspertiisi.

2. Määruse eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 1 asendatakse viide Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1)“ viitega Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023).

Määruse eelnõu § 1 punktiga 2 muudetakse määruse § 2 lõikes 2 nimetatud oodatavaid tulemusi. Loobutakse nõudest, et välja on antud kultuuri- või sporditegevusi tutvustavad teavituspõhised materjalid. Teavituspõhiste materjalide väljaandmist enam meetme alusel toetada ei soovita ning seetõttu ei saa see olla ka tulemuseks. Lähtuvalt 2020. aasta Eesti ühiskonna lõimumismonitooringu aruandest peab sotsiaalmeediat oluliseks allikaks 50% eestlastest ja 54% teisest rahvusest inimestest ning mõnda sotsiaalmeediakontot või veebifoorumit kasutab 72% eestlastest ja 77% teisest rahvusest inimestest. Kuna trükiste kasutamine infoallikana on jätkuvas langustrendis, ei ole piiratud eelarvevahendite tingimustes sellise tegevuse toetamine otstarbekas.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 3 tunnistatakse kehtetuks määruse § 2 lõike 3 punkt 4 määruse eelnõu § 1 punktis 2 kirjeldatud põhjusel.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 4 muudetakse määruse § 3 lõiget 1, millest jäetakse välja tekstiosa „ja/või antakse välja kultuuri- või sporditegevusi tutvustavaid teabematerjale“ määruse eelnõu § 1 punktis 2 kirjeldatud põhjusel.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 5 tõstetakse määruse § 3 lõikes 4 vähese tähtsusega abi piirmäär seniselt 200 000 eurolt 300 000 eurole.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse määruse § 9 lõiget 4 punktiga 3, millega kehtestatakse piirang, et projekti abikõlblikkuse periood ei saa ületada ühelgi juhul taotlusvooru toimumise kalendriaasta 31. detsembrit. Täiendusega seatakse piirang projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamiseks. Piirang on seatud selleks, et vältida eelarve vahendite ebamõistlikult pikka kasutamist. Riigieelarve kalendriaasta põhine ja üldjuhul tuleb ka kulud teha toetuse kavandatava kasutusaasta sees.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 7 muudetakse määruse § 12 lõikes 2 nimetatud kriteeriumide sõnastust ja nende osakaale. Püsivate kontaktide ja suhtluse soodustamise hindamine suurema osakaaluga on põhjendatud kuna Eesti ühiskonna integratsiooni monitooringu 2020 (EIM 2020) tulemustest, kus on toodud, et eri rahvusest ja erineva emakeelega inimesed suhtlevad omavahel vähe. EIM 2020 kohaselt ei ole nii eestlaste kui teisest rahvusest inimeste puhul enam kui kolmandikul teisest rahvusgrupist inimestega ühtki kontakti – eestlaste puhul oli selliseid 38%, teisest rahvusest inimeste puhul 36%. Kõigis sfäärides st töös ja vabal ajal on kontakte vastavalt 7%-l ja 8%-l rahvastikust. Kõige rohkem on teisest rahvusest kontakte sõprade, naabrite ja töökaaslaste näol. Väljaspool töökohta või kooli kahaneb kokkupuude ja suhtlus eestlastega mitmekordselt.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 8 täiendatakse määruse §-i 11 lõikega 2¹, millega antakse õiguslik alus hindamismetoodika kehtestamiseks. Edaspidi sõltub taotluse rahastamine metoodika alusel hindamise tulemusest. Hindamismetoodika peab olema kooskõlas määruses toodud hindamiskriteeriumidega ning selles esitatakse määruses toodud kriteeriumide hindedkaalad ja kirjeldused. Lisaks on kirjeldatud, mil moel viiakse hindamine läbi ehk kuidas moodustub taotlustest pingerida. Metoodika tuleb avalikustada toetuse andja veebilehel hiljemalt taotlusvooru avamise päeval.

Määruse eelnõu § 1 punktid 9 ja 10 on seotud määruse § 18 lõigete 1 ja 2 muutmisega. Lõikega 1 kehtestatakse, et toetus makstakse toetuse saajale välja ettemaksena 14 tööpäeva jooksul pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist. Seni on väljamakse aeg olnud kirjas taotluse rahuldamise otsuses, kuid kuna üldine praktika on olnud, et väljamakse aeg ei erine toetuse saajate lõikes, on mõistlik see määruse tasandil nimetada ning seetõttu tunnistatakse ka lõige 2 kehtetuks.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 11 muudetakse määruse § 21 punktis 10 toodud summat. Toetuse saaja kohustub järgima tegevuste elluviimisega seotud teenuste ostmisel riigihangete seaduse §-s 3 toodud põhimõtteid ning võtma vähemalt kaks võrreldavat hinnapakumist üksteisest sõltumatult pakkuvalt kõikide kulutuste kohta, mille korral toetuse saaja teeb tegevuste elluviimiseks üheliigiliste teenuste, materiaalsete või immateriaalsete varade ostutehingu, mille maksumus on ilma käibemaksuta võrdne 3000 euroga või ületab seda. Viimastel aastatel on teenuste hinnad oluliselt tõusnud, mistõttu on põhjendatud summa tõstmine 5000 eurole.

Määruse eelnõu § 1 punktiga 12 muudetakse määruse § 21 punkti 13 ja jäetakse välja tekstiosa „ning koos aruandega esitab toetuse eest välja antud eksemplari trükisest“ määruse eelnõu § 1 punktis 2 kirjeldatud põhjusel.

Määruse eelnõu § 2 lisab rakendussätte. Rakendussätte lisamine on seotud määruse eelnõu § 1 punktides 1 ja 5 toodud muudatusega. Uus vähese tähtsusega abi määrus jõustub 01.01.2024.

3. Määruse eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse eelnõu mõjud

Määruse eelnõus kajastatud määruse muudatused on seotud selle rakendamise käigus esile kerkinud kitsaskohtadega ja Euroopa Liidu õiguse muutumisega, mida on selgitatud seletuskirja punktis 2. Muudatused parandavad üleüldist õigusselgust ja aitavad kaasa toetuse andmise eesmärgi ja tulemuse saavutamisele. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Määruse eelnõu rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Määruse eelnõu rakendamisega täiendavaid tulusid ega kulusid ei kaasne.

6. Määruse eelnõu jõustumine

Määruse eelnõu jõustub üldises korras ehk kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Määruse eelnõu kooskõlastamine ja huvirühmade kaasamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks õigusaktide kooskõlastamise infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Integratsiooni Sihtasutusele.